

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De Postrijder verschijnt s'ondsdaags, s'vondendags en zaterdags.
Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLE, boekrukker uitgever van dit blad, groote markt, 51, en bij alle post-directeurs.
Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd zijn.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.
Een blad afzonderlijk, 20 centimen.
De aankondigingen, per drukkergal, 45 centimen.
De reklamen, per drukkergal, 25 centimen.

De personen die van heden een abonnement nemen aan den *Postrijder* voor het jaar 1868 zullen het blad tot den 1^{en} januarij aanstaande gratis ontvangen.
De abonnementen moeten vooraf betaald worden.

TONGEREN, DEN 16 NOVEMBER.

ONDERSCHRIJVINGEN voor het pauselijk leger.

Aangezien de moeilijke omstandigheden waarin zich op dit oogenblik Z. H. de Paus bevindt, heeft het limburgsch comité der pauselijke werken goed gevonden van de lijsten der onderschrijvingen dit jaar eenige weken vroeger dan gewoonte te openen. Deze lijsten vervangen de nieuwaarsgiffen.

Het is voorzeker onnoodig, onze godsdienstige bevolkingen aan te sporen om deel aan dit schoone werk te nemen. Reeds in andere steden van het land zijn de lijsten over verscheidene weken geopend en overal is de opbrengst oneindig grooter geweest dan vorige jaren. De rede hiervan is gemakkelijk te begrijpen: de christelijke liefdadigheid groeit aan naarmate dat de noodwendigheden van den Paus grooter worden. De liefdadigheid der katholieken jegens den H. Vader is dit jaar zoo vruchtbaar geweest dat de inschrijvingen in België reeds over de 250,000 fr. beloopten.

Maar indien de opbrengst aanzienlijk is, de behoeften waarin er moet voorzien worden zijn ook buitengewoon groot. Sedert dat men aan den Paus zijne rijkste provinciën ontroofd heeft, geniet het pauselijk gouvernement nog nauwelijks eene inkomst van 25 millioenen, dat is de helft van het bedrag van het enkel oorlogsbudget in België, een land dat nooit oorlog te voeren heeft. Daarmede moet de Paus voorzien in alle benodigdheden van zijn rijk, de interesten betalen der schulden gemaakt voor zijne tegenwoordige staten en daarboven die van de ontroofde gewesten. Hoe wil men hebben dat de Paus daarmede zijn recht handhave tegen de list van Victor Emmanuel en tegen de aanvallen der revolutie?

Dat is nog alles niet. De inschrijvingen hebben dit jaar vooral voor doel het pauselijk leger van den Paus te ondersteunen. Die dappere zovelen hebben recht op de bewondering van den ganschen wereld; hunne heldendaden hebben hen onsterfelijk gemaakt. Dat

klein en dapper leger moet ondersteund worden niet alleen door degenen die gevoels van godsdienst hebben, maar door al degenen die hun hart van vaderlandsliefde voelen kloppen. Want de Paus is niet alleen het opperhoofd van de kerk, hij is ook het opperhoofd van eenen der kleinste staten van Europa. Zijne vijanden zijn van den eenen kant de buurstroopers van Garibaldi, smeerg saamenraapsel van het slechtste camaille gepak van Europa, die geen ander oogwit hebben dan de plundering van kerken en eigendommen; het is van den anderen kant Victor-Emmanuel, de trouwlooze koning van Piemont, die geen ander doel najaagt dan de pauselijke provinciën in te slokken.

Aan die beide vijanden moet de Paus weerstaan en elk weldenkend man moet hem hierin ondersteunen. Want de Paus strijdt niet om zijne staten te vergrooten of om veroveringen te doen; hij bepaalt zich met zijn recht te handhaven tegen onrechtvaardige aanrandingen. Hij strijdt tegen de revolutie, en elkeen heeft er belang in dat de poogingen der revolutionnaires verijdeld worden; hij haadhaaft zijn recht tegen Victor-Emmanuel, en daarin moet elke Belg hem bijstaan, want indien de kleine staten van den Paus strafeloos kunnen ingeslokt worden door eenen machtigen gebuur, dan kan men zich vragen waarom de een of de andere onzer machtige geburen niet hetzelfde recht tegen België zou kunnen gebruiken.

Helpen wij dan allen den Paus, geven wij allen binnen de maat van ons vermogen. De reeds behaalde voordeelen zijn grootendeels aan de milde giften der katholieken te danken. Zonder deze giften ware Pius IX sedert lang tot den pelgrimstok veroordeeld geweest, zoekende naar eenen steen om zijn hoofd te rusten. Die schande zullen wij trachten aan onze eeuw te sparen. Naarmate de gevaren, die den Paus bedreigen zullen aangroeijen, zullen wij ook onze offeranden vergrooten; al de katholieken van het arrondissement Tongeren zullen de eer willen hebben tot den zegepraal der kerk te hebben bijgedragen.

De personen die willen deel nemen aan de onderschrijvingen voor het pauselijk leger, zijn verzocht het bedrag hunner giften op het bureau van den *Postrijder* te doen toekomen. De namen dergenen die verlangen onbekend te blijven, zullen niet genoemd worden.

grootvader te bed moest gaan.

Den heelen nacht door hoorde ik beneden heen en weer loopen; het licht scheen door de spleten van de zoldering heen; moeder deed niets dan kermen en klagen. Eindelijk omstreeks een uur viel ik, door vermoeidheid overmeesterd, in zulk een diepen slaap, dat men mij den volgenden morgen om acht ure moest wakker maken. Had men dat niet gedaan, dan zou ik misschien nu nog slapen. Heinrich! Heinrich! riep grootvader, terwijl hij de zolderval met zijnen kalen knikker oplichtte, Heinrich! kom toch beneden; de soep is al klaar!

Nu werd ik wakker; ik zag rond mij, het was klaarluchte dag en de heerlijke geur van de soep vervulde het heele huis.

Ik gunde mij baast geen en tijd om mijne grijze lijnen broek aan te trekken en mijne helleblokken aan te doen, zoo verlangde ik om beneden te zijn. Al de voorvallen van den vorigen avond rezen voor mijnen geest op; behalve dat ik een honger als een peerd had, was ik nieuwsgierig om te weten wat er verder gebeurd was. Ik boog mij dus reeds dadelijk over de leuning van den trap heen om in de kamer te zien.

De soep stond op een wit tafeltken te dampen; grootvader, dien ik vlak in zijn gezicht kon zien, maakte een kruis; vader en moeder, die tegenover hem zaten, lazen het Onze Vader en de dikke man, zat in het hoekje van den haard in den lederen leuningstoel, met de beenen in een warm wollen deken gewikkeld en met de handen op zijnen buik gekruist.

Het trof mij, toen ik hem daar zoo zag liggen. Kom toch beneden, Heinrich! riep moeder mij toe, wees maar niet bang, mijnheer zal u niet opeten!

De dikke man draaide zijn hoofd om en begon tegen mij te glimlachen, zeggende:

— Is dat uw jongen?
— Ja, mijnheer, ons eenig kind.
— Kom eens bij mij, manneke! zegde hij.

1^e LIJST.

M. de w ^e de Saren, te Tongeren.	100,00
w ^e Schaezen, id.	50,00
w ^e Jansen, id.	25,00
Oscar Schaezen, id.	50,00
Reinartz, deken, id.	100,00
Helena Duys, zijne dienstmeid,	5,00
Margaretha Vrancken, id.	5,00
Beckers, advocaat te Bilsen,	20,00
De jufvrouwen Beckers, id.	10,00
<i>De Postrijder der provincie Limburg,</i>	10,00
Totaal,	575,00

Wij ontvangen de volgende mededeeling van M. den deken van Tongeren:

Tongeren den 14 november 1867.

Mijnheer den directeur van den *Postrijder*, ik heb vernomen dat het limburgsch comité der pauselijke werken besloten heeft te rekenen van heden de nieuwaarsgiffen voor den H. Vader in te zamelen.

Ik haast mij om u mijne gift van 100 fr. te doen toekomen voor Pius IX.

Om aan de geestelijkheid van mijn kanton en aan de weldadige personen mijner parochie de stortingen te vergemakkelijken, wil ik hun gaarn als middelbaar dienen om u alle sommen klein of groot te doen toekomen welke men mij zou willen vertrouwen voor de tegenwoordige noodwendigheden van Zijne Heiligheid.

Ontvang, M. de directeur, enz.

De pastoor deken

J.-L. REINARTZ.

Kamer.

De beraadslaging over de artikelen van het budget van justitie voor 1868 werd vergisteren in de Kamer ten einde gebracht. Alvorens de discussie te sluiten heeft M. Wasseige geprotesteerd tegen de manier waarop door den minister van justitie onlangs benoemingen zijn gedaan, en die zoo veel misnoegen hebben te wege gebracht. Inderdaad, er zijn in de magistratuur benoemingen gedaan, welke niet alleen de verwondering, maar ook de verontwaardiging hebben opgewekt. De magistratuur is opgekropt geworden door creaturen, jonge guuselingen, zonder aanzien, zonder ontzag, zonder ondervinding. Onze lezers zullen wel doen het verslag der zitting van de Kamer na te gaan, waarin eenige stichtelijke feiten van meester Bara worden aangehaald.

Nu nam moeder mij bij de hand en bracht mij naar den dikken man toe, die mij met zijne groote grijze oogen zoo goedig aanzag; mij tocu een tikje op de wang gaf, en vroeg:
— Kent hij zijne gebeden al?
— O ja, mijnheer! dat is het eerste, wat wij hem geleerd hebben.

— Heel goed! heel goed! dat hoor ik geerne. Moeder had mij mijne klak afgenomen, en ik zegde met gevouwen handen en neergeslagen oogen het Onze Vader en wees gegroet op

— Heel goed, heel goed! zegde de dikke man, terwijl hij zijne hand op mijn hoofd legde; ga nu wat eten; gij zijt een ferme jongen!

Hij sprak op een zachten toon, en de heele familie dacht: Wat is dat een braaf man! wat heeft hij een goed hart! wat is het ongelukkig, dat hij in de Schlucht bevrozen is! Maar later viel er iets voor, dat ons dien goeden man uit een heel ander oogpunt deed beschouwen.

Ge moet weten, dat vader s' morgens in de vroege naar de kar gegaan was, om daaruit het kofferke van den onderwijzer te halen, alsmede zijn hoed en een zware rol papieren, waaraan hij veel waarde scheen te hechten. Al die diegen waren op eene oude kist, die dicht bij den haard stond, geleed; het kofferke van den onderwijzer, de hoed van boven en daar tusschen in de rol papieren.

In het voorbijgaan stiet ik tegen de rol papieren, zoodat zij uit elkander viel en in het vuur rolde. Toen deed die vreedzame man een kreet hooren, een vreeselijken kreet, welke vergezeld ging van geduchte vloeken.

Hij snelde naar de papieren, rukte ze uit het vuur en bluschte ze met zijne handen uit. Daarop zag hij mij bleek van gramschap aan en sloeg op mij zulk een woedenden blik, dat ik er bang van werd.

Wij waren allen ontsteld en keken hem met open mond aan. Toen hij zag dat de papieren aan de kanten een beetje geschroefd waren, begon hij te brommen als een hond in zijn hok:

Eindelijk heeft het ministerie zijne inzichten doen kennen betrekkelijk de nieuwe krijgslasten gevraagd door de commissie der 28.

Wij bestaigen met smart dat het stoutmoedig en onbeschaamd den weg voortgaat, door de militaristen der commissie aangewezen.

Het getal jongelingen die jaarlijks het slaachtoffer moeten worden dier a verdoemde bloedwet, zooda de heer Coomans ze noemde, zal dus van 10,000 worden verhoogd tot 13,000.

En wat meer is, de tergende, domme verdediging van den diensttijd, waarvan de heer Gerrits op de meeting heeft gesproken, is door het gouvernement aangenomen, dat er de bekrachtiging van vraag tot de wetgevende macht.

De eerste maal dat zij onder de wapens komen zullen de jongelingen er slechts 26 maanden achtereen blijven; maar na het eindigen dier slavernij zullen zij nog drie jaren, elk jaar eene maand, moeten terugkomen.

Of gedurende de elf vrije maanden dier drie jaren de jongelingen het middel zullen vinden om hun bestaan te winnen; — of de onzekerheid hunner toekomst, de gesturige verandering in hunne toestand, eene nadeligen invloed op hunne zedelijkheid zal teweeg brengen; — of, na de vijf jaren, de maatschappij bekwame, naarstige werkers zal terugvinden — daarover bekommert het ministerie zich weinig of in het geheel niet; de wet van den sabel is immers de opperste wet; en van den oogenblik dat zij wordt aangenomen, gelden de belangen, gelid de waarigheid, het bestaan van het volk niets meer!

Zoo is het altoos geweest en zoo zal het nog zijn.

Denken dat in onzen tijd de zaken anders zullen toegaan dan vroeger; dat de heersch- en hebzucht, dat het hart der menschen is veranderd, getuigt van eene kinderachtige kortzichtigheid die ons aan de grootste gevaren zou blootstellen en waartegen wij onze medeburgers niet genoeg kunnen waarschuwen.

Maar, zeggen zekere lieden, het gouvernement heeft ten minste afgezien van de verplichting om, voor de loting, door al wie zich wil vrijkopen eene som van duizend franks in de kas van den Staat te doen storten.

Die lieden, welke eenige spaarpenningen bezitten, beelden zich in dat zij door de nieuwe wet niet zullen getroffen worden, daar het hun mogelijk zal zijn, hunne zonen vrij te koopen.

Zij benoemen zich dus met de zaak niet langer en laten de anderen, zonder verderen tegenstand, aan hun ongelukkig lot over.

Zeker is het een laag, een schandig egoïsmus aldus te denken aldus te handelen; maar wij moeten die egoïsten waarschuwen, dat zij eene verkeerde rekening maken.

Daar er drie duizend jongelingen elk jaar meer

Mijn *Thucydides!* drommelse jongen! mijn *Thucydides!*

Daarop rolde hij zijne papieren weer in elkander, en toen hij onze ontsteltenis zag, hief hij den vinger dreigend tegen mij op, zette weer een goedig gezicht en begon te lachen; maar wij waren in geene stemming om met hem mee te lachen.

— Wel, kleine ondeugd! zeide hij, gij hebt mij doen schrikken. Verbeeld u, vervolgde hij tot mijne ouders, dat ik naar Keulen ben geweest. Ja, ik heb eene reis van wel honderd uren gedaan om die oude handschriften in een klooster te gaan opsporen; het heeft mij drij maanden gekost om ze een beetje in orde te brengen, en nu zou de onvoorzichtigheid van dien kleinen schalk haast een werk vernietigd hebben, dat bijna eenig in zijn soort is. Ik zweet er van!

Inderdaad was zijn gezicht vuurrood geworden; de droppels zweet perelden op zijn voorhoofd. Ge kunt echter wel begrijpen, dat onze heele familie er stil onder werd; wij waren niet gewoon te hooren vloeken. Moeder sprak geen enkel woord meer; zij was diep in gedachten verzonken.

Wij aten in stilte, en toen wij klaar waren, zing vader de kamer uit; hij liet de slede, die in de schuur aan de zoldering hing, zakken. Wij hoorden hem het peerd uit den stal halen en voor de slede spannen. Eindelijk kwam hij weer binnen en zeide:

— Mijnheer! als ge nu in de slede wilt gaan zitten, dan zullen wij binnen een uur te Munster zijn.

— Dat wil ik heel geerne doen, zegde hij en stond op.

En terwijl hij de kamer met een ernstig gezicht rondzag, vervolgde hij.

— Ge zijt brave menschen en moet een oogenblik van gramschap vergeten; de gerst is wel gewillig, maar het vleesch is zwak. Vergunt mij, dat ik u mijne dankbaarheid betuig.

BURGER SCHNEIDER.

HERINNERINGEN UIT DEN FRANSCHEN TIJD.

(Vervolg)

Hij greep het peerd bij den toom; maar zoodra had hij dat niet gedaan of hij zag eenige schreden van daar iets in de sneeuw liggen; hij ging er naar toe, tilde met moeite een zwaarlijvig man op, die in het zwart gekleed was en wiens hoofd op zijne borst hing, en legde hem op het peerd; daarop sneed hij de strengen los en gelukte het hem, door middel van schreeuwen en trekken, het dier uit het gat te krijgen, waarin het gezakt was.

Het kostte veel moeite om het peerd op de hoogte te brengen en naar ons huis te krijgen. Dit gelukte echter door achter de rotsblokken en loomen om te gaan, waarbij de sneeuw zich opgehoopt had.

Grootvader en ik volgden in eene sombere stemming, terwijl wij naar den ongelukkige zagen, die op het peerd heen en weer lag te slingeren. Hij had zwarte zijden kousen, een langen jas en lage schoenen aan: 't was een onderwijzer.

En nu kunt ge u de radeloosheid van moeder voorstellen, toen zij dezen man in zulk een beklagenswaardigen toestand zag! Het is mij alsof ik haar nog met saamgevouwen handen hoor smeeken: Heere! erbarm u onzer!

Zij wilde dat vader dadelijk naar Munster zou gaan om eenen dokter te halen; maar daar de avond was gevallen, was het buiten zoo donker, dat hij met den besten wil in den wereld den weg door den sneeuw niet zou hebben kunnen vinden.

In deze algemeene ontsteltenis haastten mijne ouders zich, voor aan te leggen en dekens te krijgen, en daar ik toch maar in den weg liep, zegde men mij, dat ik in de slaapkamer van